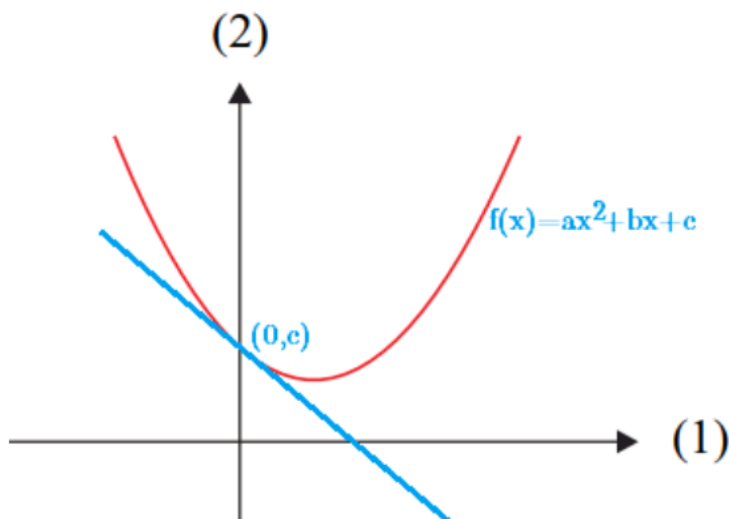

Matematik A, STX**13-08-2015****Løsningsforslag uden hjælpemidler // www.matematikhfsvar.page.tl****Opgave 1**Indsættes $x=7$ fås $y=3 \cdot 7+4=21+4=25$. dvs når x -værdien er 5, så er y -værdien 25.Når x vokser med 5, så vokser y med 15, da hældningskoefficienten er 3.**Opgave 2**Man har fået angivet vækstraten, som er 4.5% (eller 0.045), så fremskrivningsfaktoren er $a=1+0.045=1.045$ og en passende model er

$$f(t)=213 \cdot 1.045^t$$

Hvor $f(t)$ er prisen, målt i kr. til tidspunktet t , målt i år efter 2015.**Opgave 3**

Man kan se, at a -værdien er større end 0, da grenene vender opad (grafene er konvekse). Endvidere ses det, at b -værdien er mindre end 0, da grafen ligger i første kvadrant, og tangenten til grafen for f i punktet $(0,c)$ er aftagende. (Se skitse). Endelig er c -værdien større end 0, da grafen for f skærer y -aksen over x -aksen. Grafen skærer aldrig x -aksen, så diskriminanten er negativ, hvilket betyder der ingen reelle løsninger er til ligningen $f(x)=0$.

Så kort: $a>0, b<0, c>0$ og $d<0$.

Opgave 4

Der er givet en kasse. Volumen af en kasse er

$V=l \cdot b \cdot h$ her er l =længde, b =bredde og h =højde. I dette tilfælde (på figuren) er

$l=3 \cdot h+4$, $b=2l+1$ og $h=h$, kig på $b=2l+1$, her kan l erstattes med $3 \cdot h+4$, så

$b=2 \cdot (3 \cdot h+4)+1=6h+9$. Indsættes det hele i volumen formlen, så er

$V=(3 \cdot h+4) \cdot (6 \cdot h+9) \cdot h$ præcis som det man ønskede.

Opgave 5

Funktionen $f(x)$ differentieres vha. produktreglen.

$f(x)=(x \cdot e^x)'=1 \cdot e^x+x \cdot e^x=e^x+x \cdot e^x$. Dette erstatter så dy/dx og $f(x)$ indsættes i y , så

$$e^x+x \cdot e^x = \frac{x \cdot e^x+x \cdot x \cdot e^x}{x} \Rightarrow e^x+x \cdot e^x = \frac{x \cdot (e^x+x \cdot e^x)}{x} \Rightarrow e^x+x \cdot e^x = e^x+x \cdot e^x$$

Vi kan slutte, at $f(x)$ er en løsning til differentialligningen.

Opgave 6

Integralet bestemmes vha. substitution. Lad $t=x^3+2x+4$, så er $\frac{dt}{dx}=3x^2+2$, og $dx=\frac{1}{3x^2+2}dt$

Integralet omskrives så

$$\int_0^2 \left(\frac{3x^2+2}{\sqrt{t}} \cdot \frac{1}{3x^2+2} \right) dt = \int_0^2 \frac{1}{\sqrt{t}} dt = \int_0^2 t^{-1/2} dt = [2 \cdot t^{1/2}] = [2\sqrt{t}]$$

Bemærk, at sidste del kunne der ikke sættes grænser på. Nspire skal have tilføjet den

mulighed. Tilbage er der blot at indsætte den oprindelige funktion $t=x^3+2x+4$ funktion ind i resultatet og så bestemme området der bliver integreret over.

$$2\sqrt{x^3+2x+4} \text{ fra } 0 \text{ til } 2, \text{ så } 2\sqrt{2^3+2 \cdot 2+4} - 2\sqrt{0^3+2 \cdot 0+4} = 2 \cdot 4 - 2 \cdot 2 = 4$$

Matematik A, STX

13-08-2015

Løsningsforslag med hjælpemidler // www.matematikhfsvar.page.tl

Opgave 7a

Hvis to vektorer skal være ortogonale, så skal deres skalarprodukt være 0. Bemærk, at vi ikke lægger vægt på vektorens pil i denne løsningsfil. Vektor a er: $\begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix}$ og vektor b er: $\begin{bmatrix} t \\ 3 \end{bmatrix}$, så

løses ligningen $\text{solve}(2 \cdot t + 5 \cdot 3 = 0, t) \rightarrow t = \frac{-15}{2}$ så det er denne værdi der gør, at vektor a og b er ortogonale, idet deres skalarprodukt vil være 0.

Opgave 7b

Man løser ligningen

$$\text{solve}\left(\cos(45) = \frac{2 \cdot t + 5 \cdot 3}{\sqrt{2^2 + 5^2} \cdot \sqrt{t^2 + 3^2}}, t\right) \rightarrow t = -1.28571 \text{ or } t = 7.$$

Så dermed blev værdierne af t fundet. Det er disse der giver vinklen mellem a og b på 45 grader.

Opgave 8a

Tabellens data indlæses i et regneark.

LinRegMx årstal,biler,1: CopyVar stat.RegEqn,f1: stat.results

"Titel"	"Lineær regression (mx+b)"
"RegEqn"	"m· x+b"
"m"	8982.65
"b"	244963.
"r ² "	0.999416
"r"	0.999708
"Resid"	"{...}"

her er tallet $a=8982.65$ og $b=244963$. Modellen er

$$f(t) := 8982.65 \cdot t + 244963 \rightarrow \text{Udført}$$

Opgave 8b

Tallet a fortæller, at for hvert år der går, efter 2007, vokser antallet af danske familier med 2 personbiler med 8983.

År 2020 svarer til $t=13$, så i år 2020 er der:

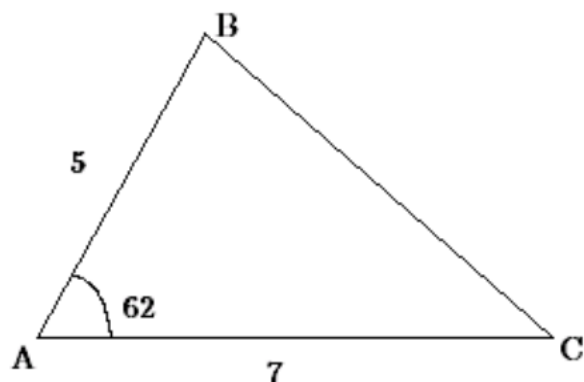
$$f(13) \rightarrow 361737.$$

Familier med 2 personbiler i Danmark.

	A årstal	B biler
=		
1	0	244643
2	2	263039
3	4	281634
4	6	298329
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
	A årstal	

Opgave 9a

Trekanten tegnes, så det nemmere at se hvad der sker.

Lavet i MS Paint. Man bestemmer a vha. cosinusrelationerne.

$$a = \sqrt{5^2 + 7^2 - 2 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \cos(62)} \rightarrow a = 6.41381 \text{ som er længden af } a. \text{ Vinkel } C \text{ bestemmes vha.}$$

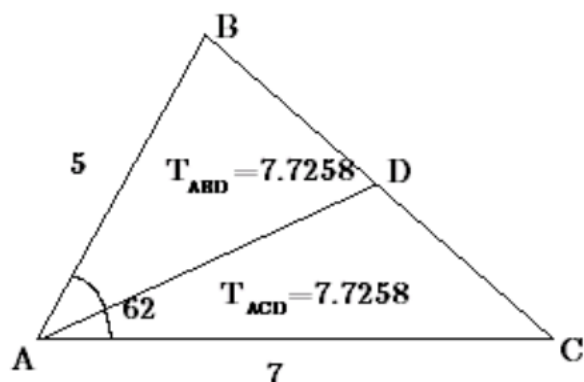
$$\text{sinusrelationerne. Så man har: } c = \sin^{-1}\left(\frac{\sin(62) \cdot 5}{6.41381}\right) \rightarrow c = 43.4971$$

Opgave 9b

Arealet af trekanten ABC bestemmes.

$$t = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 7 \cdot \sin(62) \rightarrow t = 15.4516 \text{ det halve svarer til } \frac{15.4516}{2} \rightarrow 7.7258$$

En ny skitse laves.

Areaformlen for ABD anvendes.

$$\text{solve}\left(7.7258 = \frac{1}{2} \cdot 7 \cdot a \cdot \sin(43.4971), a\right) \rightarrow a = 3.20691$$

Opgave 9b fortsat

Så kan man anvende cosinusrelationerne til at finde afstanden $|AD|$. Vi kalder denne linje for m .

$$m = \sqrt{(3.20691)^2 + 7^2 - 2 \cdot 3.20691 \cdot 7 \cdot \sin(43.4971)} \quad \blacktriangleright \quad m = 5.32739$$

Som er den ønskede længde $|AD|$.

www.matematikhfsvar.page.tl

Opgave 10a

Førsteaksen har ligningen $y=0$. Indsættes denne i cirkelns ligning, så bestemmes x . Man får

$$\text{solve}\left((x-3)^2 + (0-5)^2 = 25, x\right) \quad \blacktriangleright \quad x=3, \text{ og da der kun er en værdi af } x, \text{ så er den tangent.}$$

Opgave 10b

Linjen omskrives til $4x-3y=0$, så retningsvektoren er $r = \begin{bmatrix} 4 \\ -3 \end{bmatrix}$. Af det findes normalvektoren

$n = \begin{bmatrix} 3 \\ 4 \end{bmatrix}$. Centrum anvendes som et fast punkt og en ny linje l opstilles.

$$3 \cdot (x-3) + 4 \cdot (y-5) = 0 \quad \blacktriangleright \quad 3 \cdot x + 4 \cdot y - 29 = 0$$

Dernæst isoleres y i ovenstående linje. $\text{solve}(3 \cdot x + 4 \cdot y - 29 = 0, y) \quad \blacktriangleright \quad y = \frac{-(3 \cdot x - 29)}{4}$ som indsættes i cirkelns ligning.

$$\text{solve}\left((x-3)^2 + \left(\frac{-(3 \cdot x - 29)}{4} - 5\right)^2 = 25, x\right) \quad \blacktriangleright \quad x = -1 \text{ or } x = 7$$

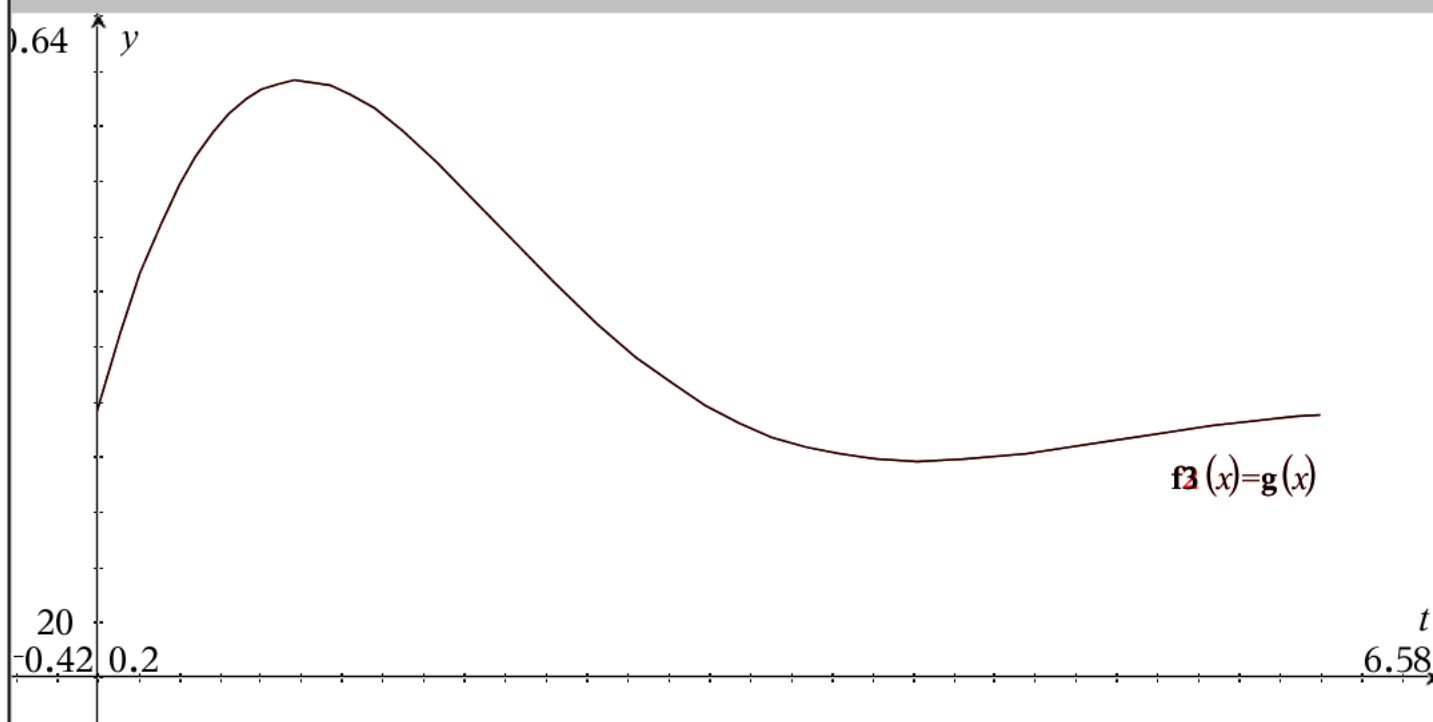
Så kan man få y -koordinaterne ved at indsætte ovenstående i linjen l .

$$y = \frac{-(3 \cdot -1 - 29)}{4} \quad \blacktriangleright \quad y = 8 \text{ og } y = \frac{-(3 \cdot 7 - 29)}{4} \quad \blacktriangleright \quad y = 2. \text{ Så er } P(-1, 8) \text{ og } Q(7, 2).$$

Opgave 11a

Modellen defineres. (Grafen kan ikke lide t , så der bruges x).

$$g(x) := 96 + 263 \cdot e^{-0.63 \cdot x} \cdot \cos(1.03 \cdot x - 1.57) \mid 0 \leq x \leq 6 \quad \blacktriangleright \text{ Udført}$$

Opgave 11a fortsat

Da grafen ikke kunne lide t , så laves en ny definition.

$$g(t) := 96 + 263 \cdot e^{-0.63 \cdot t} \cdot \cos(1.03 \cdot t - 1.57) \mid 0 \leq t \leq 6 \quad \blacktriangleright \text{ Udført}$$

Man indsætter $t=2$ så

$$g(2) \blacktriangleright 170.598 \text{ så er glukosekoncentrationen på } 170.598 \text{ mg/dl.}$$

Opgave 11b

Man finder den afledede og sætter den lig 0 og løser mht. t . Det vises som et bilag, idet Nspire skal løse ligningen som radianer, men der blev anvendt grader ifm. tidligere opgaver.

Så løsningerne til den afledede er $t=0.991318426$ og $t=4.041408381$. Disse indsættes i $g(t)$, så

$$g(0.991318426) \blacktriangleright 236.833$$

$$g(4.041408381) \blacktriangleright 116.595$$

Så den maksimale glukosekoncentration fås ved $t=0.991318426$ som er 236.833mg/dl og minimale glukosekoncentration ved $t=4.041408381$ som er 116.595mg/dl.

Opgave 11c

Da glukosekoncentrationen er aftagende fra 0.991318426 til 4.041408381 er det i dette tidsinterval at det sker. Dette argument er baseret på ekstrema fra opg b og grafen fra opg a.

Opgave 12a

H: Fordelingen forholder sig som angivet, der er ikke tale om valgfusk.

$$\frac{30.1}{100} \cdot 4430 \triangleright 1333.43, \frac{17.6}{100} \cdot 4430 \triangleright 779.68, \frac{12.5}{100} \cdot 4430 \triangleright 553.75, \frac{9.7}{100} \cdot 4430 \triangleright 429.71,$$

$$\frac{7.9}{100} \cdot 4430 \triangleright 349.97, \frac{6.7}{100} \cdot 4430 \triangleright 296.81, \frac{5.8}{100} \cdot 4430 \triangleright 256.94, \frac{5.1}{100} \cdot 4430 \triangleright 225.93,$$

$$\frac{4.6}{100} \cdot 4430 \triangleright 203.78$$

Ovenstående er ret forvirrende, men første udregning viser første ciffer og sådan fortsætter det.

Bemærk, at der er 8 frihedsgrader. Regnes ved formlen:

$$(\text{antal rækker}-1) \cdot (\text{antal søjler}-1)$$

I vores tilfælde:

$$(2-1) \cdot (9-1) \triangleright 8$$

Opgave 12b

Til højre er de observerende og forventede værdier indtastet.

PVal er p-værdien, og den er på 0.005605 som er mindre end 0.05, dermed afvises nulhypotesen.

	A obs	B forv	C	D
=				= χ^2 GOF('obs','forv',8):
1	1261	1333.43	Titel	χ^2 -Goodness of Fit...
2	784	779.68	χ^2	21.6505
3	577	553.75	PVal	0.005606
4	454	429.71	df	8.
5	359	349.97	CompList	{3.9342934387257,...
6	350	296.81		
7	223	256.94		
8	232	225.93		
9	190	203.78		
10				
11				
12				

G10

Opgave 13a

Først opstilles to vektorer.

$$\mathbf{ab} := \begin{bmatrix} 0-10 \\ 30-0 \\ 0-0 \end{bmatrix} \triangleright \begin{bmatrix} -10 \\ 30 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ og } \mathbf{ac} := \begin{bmatrix} 0-10 \\ 0-0 \\ 20-0 \end{bmatrix} \triangleright \begin{bmatrix} -10 \\ 0 \\ 20 \end{bmatrix}$$

Der foretages krydsprodukt.

$$\text{crossP}(\mathbf{ab}, \mathbf{ac}) \triangleright \begin{bmatrix} 600 \\ 200 \\ 300 \end{bmatrix}$$

Planens ligning er

$$600 \cdot (x-10) + 200 \cdot (y-0) + 300 \cdot (z-0) = 0 \triangleright 600 \cdot x + 200 \cdot y + 300 \cdot z - 6000 = 0$$

Arealet er

$$t = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{600^2 + 200^2 + 300^2} \triangleright t = 350$$

Så arealet af sejlet er $350m^2$.

Opgave 13b

Parameterfremstillingen laves. Punktet D er fast så er DE retningsvektor.

$$\mathbf{de} := \begin{bmatrix} 7-6 \\ -7--2 \\ 10-9 \end{bmatrix} \triangleright \begin{bmatrix} 1 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Parameterfremstillingen er

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ -2 \\ 9 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -5 \\ 1 \end{bmatrix} \triangleright \begin{bmatrix} x=t+6 \\ y=-5 \cdot t-2 \\ z=t+9 \end{bmatrix}$$

Indsættes parameterfremstillingen i planens ligning, så kan man finde t .

$$\text{solve}(600 \cdot (6+t) + 200 \cdot (-2-5 \cdot t) + 300 \cdot (9+t) - 6000 = 0, t) \triangleright t = -1$$

Koordinatsættet til skudhullet er

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ -2 \\ 9 \end{bmatrix} - 1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -5 \\ -1 \end{bmatrix} \triangleright \begin{bmatrix} x=5 \\ y=3 \\ z=10 \end{bmatrix}$$

Opgave 14a

Differentialligningen løses vha. desolve.

$$\text{deSolve}\left(s'=1.2-\frac{6 \cdot s}{100-2 \cdot t} \text{ and } s(0)=0, t, s\right) \blacktriangleright s=0.00024 \cdot t \cdot (t-100.) \cdot (t-50.)$$

Så funktionsforskriften er

$$s(t):=2.4E-4 \cdot t \cdot (t-100.) \cdot (t-50.) \blacktriangleright \text{Udført}$$

Opgave 14b

Det tidspunkt der er mest salt i karret er fundet ved den afledede.

$$\text{solve}\left(\frac{d}{dt}(s(t))=0, t\right) \blacktriangleright t=21.1325 \text{ or } t=78.8675$$

Da $t=78.8675$ ikke er med i definitionsmængden, så anvendes $t=21.1325$, så det er det tidspunkt, hvor saltindholdet er maksimal. Dette eftervises vha. fortegnsvariation.

$$s1(t):=\frac{d}{dt}(s(t)) \blacktriangleright \text{Udført}$$

$$s1(20) \blacktriangleright 0.048$$

$$s1(22) \blacktriangleright -0.03552$$

Så det passer.

Opgave 15a metode 1

Man kan løse den på forskellige måder.

$$f(x):=\frac{1}{x} \blacktriangleright \text{Udført}$$

$$\text{solve}(f(x)=5, x) \blacktriangleright x=\frac{1}{5}$$

Da grafen er symmetrisk om $y=x$, så er arealet fra $x=0$ til $x=1/5$ bestemt vha. arealformlen $A=h \cdot g$ hvor $h=5$ og $g=1/5$, og fra $1/5$ til 5 er arealet fundet vha. integralregning. Så derfor er området:

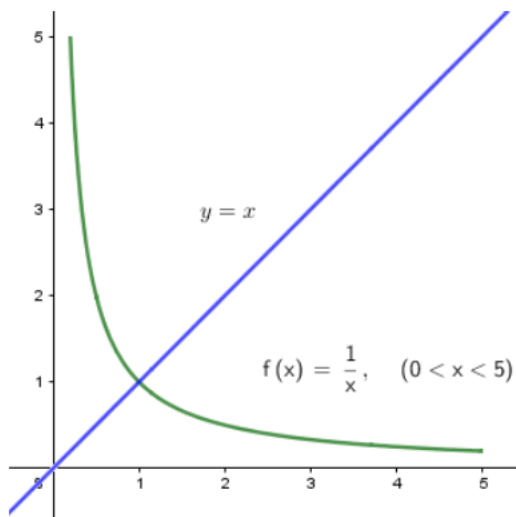
$$m=\frac{1}{5} \cdot 5 + \int_{\frac{1}{5}}^5 f(x) dx \blacktriangleright m=4.21888$$

Opgave 15a metode 2

funktionen er symmetrisk om $y=x$, så ligningen $\text{solve}(f(x)=x,x) \rightarrow x=-1$ or $x=1$ da -1 ikke er i definitionsmængden, anvendes $x=1$. Der udspringes en trekant fra 0 til 1 og linjen $y=x$, resten løses vha. integralregning. Dermed er

$$m=2 \cdot \int_0^1 x \, dx + 2 \cdot \int_1^5 f(x) \, dx \rightarrow m=4.21888$$

Der ganges med 2, idet den er symmetrisk.

Opgave 15b

Her viser det sig at være en god idé at anvende metode 1 fra opgave a.

Man beregner volumen af en cylinder fra 0 til $1/5$ og så resten vha. volumeformlen.

$$V = h \cdot \pi \cdot r^2$$

Her er $h=1/5$ og $r=5$. Volumeformlen for resten af funktionen går fra $1/5$ til 5.

$$v = \frac{1}{5} \cdot \pi \cdot 5^2 + \pi \cdot \int_{\frac{1}{5}}^5 (f(x))^2 \, dx \rightarrow v=30.7876$$

Som er den volumen man får, når $f(x)$ drejes 360° om førsteaksen.